

Glazura i terakota. Układanie i konserwacja

Erich H. Heimann

Zapraszamy do przejrzania książki.
Do poruszania się po dokumencie użyj klawiszy [PgUp] i [PgDn].

Rzut oka na zagadnienia

Materiały

Płytki w całym domu	4
Ceramika drobno- i grubokryształiczna	5
Rozmiary, kształty, grubości, wzory	9
Płyty z betonu, marmuru i kamienia	12
Odpowiednie zaprawy klejące	14
Materiały do spoinowania (fugowania)	16
Kurs podstawowy	
Odpowiednie podłoże	20
Cięcie płytek ceramicznych	25

Metody układania płytek	28
Od pojedynczej płytki do całej powierzchni	32
Prawidłowe fugowanie	34
Układanie płytek na posadzce	36

Budowanie krok po kroku

Płytki w kuchni	40
Kamień naturalny w przedpokoju	42
Otwory rewizyjne	46
Modernizacja łazienki	50
Nowe płytki na tarasie	56
Renowacja tarasu	60

Wypełnianie szczelin w rogach

Szczeliny dylatacyjne tworzą na dużych powierzchniach strefy ruchome, które niwelują naprężenia w materiale budowlanym, powstające wskutek jego ogrzewania lub oziębiania. Dzięki szczelinom dylatacyjnym unika się powstawania pęknięć na ułożonej posadzce.

Szczeliny połączeniowe przejmują naprężenia w graniczących ze sobą powierzchniach ułożonych z różnego typu materiałów, a także zapobiegają powstawaniu między nimi pęknięć. Te dwie ważne cechy szczelin połączeniowych uzyskamy tylko wtedy, gdy dobierzemy odpowiednią masę spoinującą, a szczeliny będą fachowo rozmieszczone i poprowadzone oraz będą miały odpowiednią szerokość.

Elastyczne masy spoinujące

Na dużych powierzchniach, takich jak tarasy czy balkony, powierzchnie płytek powinny być co 6–7 m przewierane **szczeliną dylatacyjną**.

Nakładanie warstwy połączeniowej

Trzeba przy tym pamiętać, aby szczelina dylatacyjna była przeprowadzona w pionie przez wszystkie warstwy posadzki.

Zamknięciem obszaru jest z reguły wypełniona elastyczną masą spoinującą szczelina dylatacyjna. W tych obszarach wykorzystuje się zazwyczaj **silikonowe masy spoinujące**, które wyróżniają się tworzeniem trwałych spoin, elastycznością, jak też nie są wrażliwe na zmienne warunki pogodowe i promieniowanie ultrafioletowe.

Zanim szczelina dylatacyjna zostanie wypełniona, trzeba upewnić się, czy masa spoinująca będzie wiązała tylko brzegi szczelin, a przy tym nie będzie się stykała z podłożem szczeliny. W tym celu podłoże szczeliny dylatacyjnej można wykleić specjalnymi taśmami lub wcisnąć w szczelinę profile gumowe, które będą równocześnie pełniły funkcję materiału uszczelniającego. Tylko ułożenie prawidłowej spoiny, która

WSKAZÓWKA

Aby zapewnić trwałe i pewne połączenie masy spoinującej w obszarze szczelin bocznych, a tym samym zapobiec jej wykruszaniu, powierzchnie trzeba dokładnie oczyścić z zabrudzeń i zagruntować odpowiednim do wykorzystywanej masy środkiem. Naturalnie powierzchnie, które będą wypełniane, trzeba dobrze osuszyć, aby uzyskać mocną spoinę.

będzie łączyła dwa brzegi płytek, zapewni elastyczność masy także podczas jej użytkowania: wszelkie zmiany w wymiarach posadzki wynikłe z odkształceń będą skutecznie i pewnie niwelowane przez szczelinę.

Aby uniknąć zabrudzeń na posadzce poza obszarem szczeliny, możemy przykleić wzdłuż szczeliny folię malarską. Po wygładzeniu masy spoinującej za pomocą palca lub lekko wypukłej szpachelki otrzymamy czystą i równą spoinę, a dzięki założonej folii czysty obszar roboczy. Aby masa spoinująca nie przykleiła się do palców lub do szpachli, przed wykonywaniem wygładzania zanurzamy palec lub szpachelkę w wodzie z odrobiną płynu do mycia naczyń.

Szczeliny połączeniowe przy ościeżnicach okiennych lub drzwiowych najczęściej wypełnia się **silikonowymi masami spoinującymi**, na które jednakże nie nanosi się

Uniwersalny gładzik do fug

powłok malarskich. Jeśli jednak wykonana spoina musi być pomalowana, należy zastosować **akrylową masę spoinującą**, która ma jednak niższą elastyczność od masy silikonowej, za to można ją nakładać szerszym pasmem. Gdy tak zrobimy, to także wykorzystując masę akrylową, otrzymamy wystarczająco elastyczną spoinę.

Masy spoinujące o konsystencji plastycznej

W miejscach, w których okładzina wykonana z płytek ceramicznych łączy się ze ścianą, a szczeliny nie muszą mieć wysokiej wytrzymałości mechanicznej, stosuje się uszczelniające masy spoinujące o konsystencji plastycznej. Wysychają one powierzchniowo, a pod utworzoną wyschniętą warstwą nadal zachowują plastyczność. Podczas wyraźnych przemieszczeń posadzki, następujących wskutek rozciągnięć, na górnej powłoce fugi pojawiają się

PORADA

Podczas wypełniania szczelin można wykorzystywać uniwersalny środek wygładzający. Umożliwia on czyste wykonywanie gładzi na zewnętrznej powierzchni fugi bez mozolnego jej klejenia.

zarysowania lub spękania, ale z niżej leżącej elastycznej warstwy tworzy się nowa zasychająca powierzchnia i szczelina pozostaje w tych miejscach cały czas szczelna.

Środki do obróbki dodatkowej (uzupełniającej)

Do czyszczenia świeżo położonych wykładzin z płytek profesjonaliści reprezentujący starą szkołę wykorzystują chętnie **miękkie trociny drewniane**. Wiążą one pozostałą na powierzchni posadzki wilgoć, jak również resztki mas spoinujących. Ważne jest, aby korzystać jedynie z bardzo czystych i miękkich trocin, ponieważ twarde drzazgi mogą przyczynić się do przebarwień na wykonanych niedawno spoinach szczelin.

Na świeżo ułożonych powierzchniach z płytek po ich umyciu i wytarciu do sucha pozostaje czasami lekki szarawy osad. Aby go usunąć, ściany obłożone płytkami szklawionymi wystarczy przetrzeć szmatką zwilżoną **roztworem wody z octem**.

Z koleji płytki podłogowe oraz płytki z licem nieszkliwionym, ewentualnie płytki z wytłoczeniami, czyści się łatwiej, stosując specjalny środek

Czyszczenie miękkimi trocinami drewnianymi

do **usuwania osadów cementowych**. Rozpuszcza on osady cementowe, ale także resztki zapraw i stwardniałe kawałki wapienne. Produkty przyjazne dla środowiska są pozbawione soli i kwasów, a niektóre też związków chromu, dlatego zawiązanie ich w worki foliowe jest całkowicie zbyteczne. Produkty te trzeba mieszać w odpowiednich proporcjach z wodą i rozprowadzać po posadzkach za pomocą specjalnej szczotki do szorowania lub zwykłej szczotki. Silne szczotkowanie w zasadzie rozpuszcza trudne do usunięcia pozostałości.

Na koniec posadzkę trzeba jeszcze raz dokładnie umyć czystą wodą. Wymienione wyżej produkty można także stosować do usuwania osadów wapiennych z twardej wody, pojawiających się nie tylko na powierzchni płytek, ale także na wannach, umywalkach lub na armaturze łazienkowej.

Prawidłowe fugowanie

Gdy już zaprawa klejowa do płytek zwiąże, nadchodzi czas na wypełnianie szczelin między płytkami. Zgodnie z fachową wiedzą i doświadczeniem, białe, szare i kolorowe środki spoinujące, jak też specjalne masy spoinujące, są stosowane do wypełniania szerokich szczelin między płytkami podłogowymi.

Do pokryć wykonywanych na wolnym powietrzu trzeba koniecznie wybierać mrozoodporne zaprawy spoinujące.

Wyżej opisane zaprawy spoinujące związują na zasadzie hydraulicznej. Muszą więc być rozrabiane z wodą. Najpierw wlewamy do wiadra odmierzoną ilość wody, a później wsepujemy do niej odpowiednią ilość zaprawy. Trzeba ją na jakiś czas odstawić, aby dobrze wchłonęła wodę.

1 Masę dokładnie wyrabiamy i wcieramy starannie w szczeliny za pomocą gumowej packi. Na powierzchniach podłóg używamy do

tego celu gumowej ściągaczki do podłóg z długim trzonkiem.

2 Przy nakładaniu masy spoinującej wykonujemy ruchy „ósemkowe” lub prowadzimy packę po linii przekątnej do przebiegu szczelin. Trzeba przy tym zwracać uwagę, by wszystkie szczeliny zostały równomiernie wypełnione, a także, by zbyt dużo spoiny nie zbierało się na szczelinach.

Bardzo ważne jest, aby nie zafugować pozostawionych na sam koniec prac szczelin dylatacyjnych i połączeniowych, które muszą być wypełniane specjalnymi, elastycznymi masami spoinującymi. Możliwe i pojawiające się między nimi naprężenia muszą być korygowane przez odpowiedniej jakości masę elastyczną.

Kto wcześniej wypełni te szczeliny wąskimi wkładkami ze styropianu, zaoszczędzi sobie wysiłku przy późniejszym wydrapywaniu z nich zaschniętej zaprawy i nabierze pewności, że całą szerokość szczeliny

WSKAZÓWKA

Do powierzchni mocno obciążonych profesjonalści stosują połączenie świeżej zaprawy spoinującej z suchym środkiem fugującym. Przez to uzyskują silniejsze związanie warstwy spoiny na powierzchni podłogi.

będzie można wypełnić właściwą dla tego miejsca, elastyczną masą spoinującą.

3 Gdy ułożona zaprawa spoinująca zaczyna wysychać i staje się matowa, nadchodzi czas na wyczyszczenie powierzchni płytek za pomocą gąbki. Także podczas tej pracy wykonujemy gąbką na powierzchni ruchy „po przekątnej” do przebiegu szczelin. W trudniejszych przypadkach, po związaniu zaprawy, czyli najwcześniej po tygodniu czasu od

fugowania, możemy zastosować specjalny środek do usuwania osadów cementowych.

4 Podczas pracy gąbka powinna być zawsze dokładnie przepłukiwana. Po namoczeniu gąbkę trzeba tak mocno wycisnąć, aby nie kapała z niej woda. Świeżo wypełnione szczeliny w żadnym wypadku nie mogą być przemywane gąbką!

5 Na koniec przecieramy powierzchnię miękką, suchą szmatką.

6 Teraz trzeba wykonać wypełnienia elastyczne. W tym celu brzegi wzdłuż szczelin, aż po ich końce, oklejamy papierową taśmą klejącą i wypełniamy elastyczną spoiną.

Pożądaną szerokość wiązki wyciskanej masy uzyskujemy po skośnym nacięciu plastikowej dyszy na tubie.

Podczas wykonywania wypełnienia powinniśmy nakładać masę z tą samą szybkością i bez przerw.

7-8 Do wygładzania masy można używać uniwersalnego gładzika, tak jak pokazano na rysunku. Można też wygładzać masę w sposób konwencjonalny, za pomocą palca zamoczonego w wodzie z dodatkiem środka do mycia naczyń. Do mokrego palca nie będzie się przyklejała masa spoinująca. Na koniec odrywamy papierowe taśmy i wygładzamy fugę raz jeszcze mokrym palcem.

PORADA

Aby uzyskać odpowiedni efekt, możemy wykorzystać do wypełniania szczelin dylatacyjnych silikonową masę spoinującą w kolorze dobranym do koloru płytek.

Modernizacja łazienki

SZYBKI PRZEGLĄD

Materiały

Płyty gipsowo-kartonowe, płyty wełny mineralnej, śruby do płyt gipsowo-kartonowych, profile metalowe, kołki, masa samowyrównująca, płytki ceramiczne prasowane (grupy B), płytki ciągnięte szklowane, klej dyspersyjny i sucha zaprawa klejowa do płytek, masa spoinująca biała i szara, elastyczna masa spoinująca, środek do usuwania osadów cementowych.

Narzędzia

Stopień trudności

Nakład pracy

Czas pracy

Około 80 godzin łącznie z pracami przygotowawczymi, jednak bez czasu potrzebnego na prace instalacyjne i zabudowanie otworu okiennego

Oszczędności

Około 4000–5000 zł

W wielu mieszkaniach nader często spotyka się małe, kieszonkowe kształtu łazienki. Również ich wyposażenie nie rzadko wywołuje wrażenie, jakby zgromadzono w tym miejscu najpotrzebniejsze w pomieszczeniu rzeczy, nie troszcząc się zupełnie o funkcjonalność i wygląd.

1 Na prezentowanym przykładzie starej łazienki wszystkie urządzenia sanitarne są ulokowane w jednym rzędzie. Wanna i umywalka zasilane są z jednej baterii. Toaleta znajduje się z tyłu pomieszczenia tuż przy oknie. Zaraz na początku prac renowacyjnych stare okno zostało wymienione na nowe z ramami z tworzywa sztucznego. Zasadniczo zachowany został układ wanny, umywalki i toalety. Nowa wanna, która zastąpiła starą, została obudowana dźwiękochłonnym i ciepłochronnym materiałem z twardej pianki, który łatwo okleić płytkami ceramicznymi.

Szyb techniczny w łazience został zasłonięty lustrem, które odsuwane jest podobnie jak drzwi szafy. Usytuowanie naprzeciw drugiego lustra optycznie powiększa pomieszczenie. Oba lustra umożliwiają nie tylko oglądanie samego siebie z tyłu, np. podczas czesania, ale także nadają wąskiej przestrzeni łazienki wrażenie przestronności (por. zdjęcie na s. 50).

2 Występujące na posadzce niewielkie nierówności wyrównuje się najpierw za pomocą samowyrównującej się masy.

3 Elementem zakłócającym wygląd przestrzeni w łazience, ale także wywołującym silne odgłosy podczas deszczu jest poprowadzona w ścianie łazienki rura odprowadzająca rynny dachowe. Widoczna z łazienki i nieprzykryta żadnym materiałem dźwiękochłonnym rura odpływowa zostaje okryta odpowiednio przyciętymi, przeznaczonymi do wilgotnych pomieszczeń płytami gipsowo-kartonowymi

